NR. 23. LWÓW, DNIA 1. GRUDNIA 1912. ROK X.

GŁOS LEKARZY

DWUTYGODNIK, POŚWIĘCONY SPRAWOM ZAWODOWYM LEKARSKIM, DEONTOLOGII LEKARSKIEJ I ZAGADNIENIOM Z ZAKRESU MEDYCYNY SPOŁECZNEJ.

SUBWENCYONOWANY PRZEZ IZBĘ LEKARSKĄ WSCHODNIO-GALICYJSKĄ.

:: WYCHODZI PIERWSZEGO I PIĘTNASTEGO KAŻDEGO MIESIĄCA ::

REDAGUJE KOMITET. REDAKTOR NACZELNY: DR. SZCZEPAN MIKOŁAJSKI.

ADRES W SPRAWACH REDAKCYJNYCH I ADMINISTRACYJNYCH: DR. SZCZEPAN MIKOŁAJSKI LWÓW, UL. ŚNIADECKICH 6. :: :: TELEFON NR. 48/VI. :: ::

PRENUMERATA ROCZNA WYNOSI 6 KORON :: W ROSYI 3 RUBLE :: W NIEMCZECH 6 MAREK :: :: WE FRANCYI 6 FRANKÓW.
WSZELKIE PRZESYŁKI PIENIĘŻNE ADRESOWAĆ NALEŻY: DR. JAKÓB MOSZKOWICZ, LWÓW, UL. AKADEMICKA 28.
KONTO CZEKOWE POCZT. KASY OSZCZĘD. NR. 39.786.

W JEDNOŚCI SIŁA!

Badania uszkozdonych w praktyce kas chorych.

Bardzo często zapytują nas koledzy, jak postępować mają w sprawie badania członków kas chorych, którzy ulegli wypadkowi przy pracy. Podnoszą, że badanie i pisanie doniesień o uszkodzeniu wiele zabiera im czasu i nie należy do zakresu ich kasowych obowiązków, że przeto za te czynności osobne wynagrodzenie im się należy. Niektórzy koledzy domagali się też stosownego wynagrodzenia od Zarządu kas chorych lub od Zakładu ubezpieczeń robotników od wypadków, lecz te ich starania były bez żadnego skutku. Wobec tego niektórzy wręcz odmówili tych bezpłatnych nadprogramowych świadczeń, inni ulegają naciskowi Zarządów kas chorych, a wielu ucieka się po radę do naszej redakcyi lub do Izby lekarskiej wschodnio-galicyjskiej.

Ponieważ odmówienie honoraryum za donoszenie o uszkodzeniach znaczną krzywdę wyrządza lekarzom kasowym, sprawa ta powinna być należycie uregulowana.

W tym celu dr. Mikołajski jeszcze przed kilkoma miesiącami wprowadził ją na porządek dzienny obrad Izby lekarskiej i żądał, by Wiec Izb lekarskich zajął się jej załatwieniem.

Nadeszło jednak od Izby gospodarczej pismo, przypominające, że już jeden z poprzednich Wieców Izb dał w tym względzie dyrektywę, uchwalając rezolucyę, że do bezpłatnych doniesień o wypadkach żaden lekarz nie jest obowiązany, jeśli wyraźnie w umowie służbowej nie zastrzeżono, że te doniesienia należą do obowiązków lekarza kasowego.

Uchwała Wiecu Izb jest jasną, ale wymaga praktycznego zastosowania jednolitego, Izba lekarska więc ma obowiązek wysnuć z zasady, uchwalonej przez Wiec, konsekwencye i wezwać ogół kolegów w okręgu Izby do solidarnego postępowania.

Że solidarne postępowanie może uchylić to pokrzywdzenie lekarzy, o którem mowa, dowodzą stosunki w kolejowej kasie chorych, gdzie również za doniesienie o uszkodzeniach nic lekarzom nie płacono a wskutek usilnych starań interesowanych kolegów wreszcie przyznano honoraryum 2 kor. za każde doniesienie.

Izba lekarska wschodnio-galicyjska weszła w rokowania z Zakładem ubezpieczenia robotników od wypadków i zapewne doprowadzi do ugodowego unormowania honoraryum za doniesienia o wypadkach. Gdyby jednak ta droga zawiodła, lekarze musieliby się chwycić innych środków samoobrony, bo dłużej znosić tak rażącego wyzysku sił lekarskich niepodobna.

Należy wszakże uchylić nasamprzód pewne nieporozumienia, które między lekarzami często zachodzą.

I tak przedewszystkiem nie trzeba mieszać sprawy doniesień o uszkodzeniach robotników z doniesieniami o uszkodzeniach do prywatnych Zakładów ubezpieczeń. Spór o honoraryum przy prywatnych ubezpieczeniach od wypadków toczy się od lat kilku i wkrótce ma być ostatecznie załatwiony, ale nie odnosi się on do ubezpieczeń robotników, którzy w pewnych gałęziach pracy obowiązani są do ubezpieczenia. Ten dział ubezpieczeń musimy osobno mieć na oku, tem bardziej, że w myśl projektu reformy ubezpieczenia socyalnego ma on uledz bardzo znacznemu rozszerzeniu, a tak dotychczas, jak i nadal będzie on w ścisłej łączności z kasami chorych.

Ubezpieczenie robotników od wypadków jest jedną z form ochrony pracy, a zatem instytucyą społeczną, analogiczną do ubezpieczenia robotników na wypadek choroby. Przeciwnie prywatne ubezpieczenia od wypadków oparte są na zasadzie wzajemnej asekuracyi i mają takie znaczenie, jak ubezpieczenie od ognia, od włamania, lub ubezpieczenie w kasach zapomogowych na wypadek choroby.

Z różnicy tej wynika, że wobec prywatnych ubezpieczeń od wypadków skala wymogów lekarzy musi być wyższa, gdyż ubezpieczenia te zawierają po największej części osoby, posiadające środki materyalne do należytego wynagradzania lekarzy.

Jak wiadomo, według obowiązującej jeszcze a wkrótce już gasnącej umowy Izb lekarskich z Zakładami prywatnymi ubezpieczeń od wypadków za początkowe i końcowe doniesienie należy się lekarzowi razem honoraryum 6 koron.

Co do robotniczych ubezpieczeń od wypadków to praktyka w różnych kasach chorych jest zapewne różna i pożądane byłyby w tym względzie szczegółowsze informacye.

W kasie chorych miasta Lwowa postępuje się w ten sposób, że „Zakład ubezpieczenia robotników od wypadków dla Galicyi i Bukowiny we Lwowie“ przysyła kasie blankiety na „doniesienie o wypadku“, które po wypełnieniu odchodzą do magistratu (na prowincyi do starostwa). Na blankiecie tym jest rubryka 6), opatrzona na boku uwagą: „winien wypełnić — według możności — lekarz ordynujący“.

Rubryka ta mieści następujące pytania:

a) Jakie uszkodzenia ta osoba odniosła?

b) Czy wypadek sprowadził śmierć, lub czy śmierć prawdopodobnie nastąpi?

c) W razie przeczącej odpowiedzi na pytanie b):

Czy następstwem uszkodzenia będzie prawdopodobnie zupełna lub częściowa niezdolność do pracy dłużej, niż cztery tygodnie trwająca?

d) W razie twierdzącej odpowiedzi na pytanie c):

Czy następstwem uszkodzenia może być częściowa lub całkowita trwała niezdolność do zarobkowania?

Odpowiedzi na te pytania są ważne nietylko dla uszkodzonego i dla zakładu ubezpieczeń robotników od wypadków, ale też i dla kas chorych, albowiem kasa chorych w razie wypadkowego uszkodzenia ma do Zakładu ubezpieczeń od wypadków pretensye o zwrot kosztów leczenia. I dlatego kasy chorych zapewne wywierają nacisk na lekarzy kasowych, by rubrykę powyższą bezpłatnie wypełniali.

Nie ulega wątpliwości, że dokładne jej wypełnienie wymaga specyalnego badania i rozważenia, że więc leży poza zakresem leczenia, a zatem i poza zakresem obowiązków lekarza kasowego. Jedynie chyba w kasach fabrycznych, lub w kasach budowlanych, w których z uszkodzeniami członków przy pracy stosunkowo często lekarz się spotyka, funkcye rzeczoznawcy połączone są z funkcyami leczniczemi lekarza kasowego, co wyraźnie w umowie zaznaczono. Naturalnie, jest rzeczą lekarza, by przy zawieraniu umowy liczył się z tym znacznym przydatkiem pracy i stosownego wynagrodzenia żądał.

W kasach chorych powiatowych zwykle o tych rzeczoznawczych czynnościach lekarza kasowego niema w umowie wzmianki, a nawet zarząd kasy, przyparty do muru, oświadcza, że istotnie takich usług od lekarzy kasowych żądać nie ma prawa.

W szczególności we Lwowie na interpelacyę delegata Izby dra Ziona odpowiedziano w sferach kompetentnych, że przecież w rubryce o uszkodzeniu wyraźnie pomieszczono uwagę: „winien wypełnić — według możności — lekarz ordynujący“, że więc lekarz kasowy nie musi tej rubryki wypełniać i może ograniczyć się do zapisania tylko w księdze ruchu chorych rozpoznania choroby, w tym razie rodzaju uszkodzenia. Prawda, mówiono, że lekarze kasowi rubrykę 6-tą wypełniają sami, ale czynią to z własnej ochoty i z gorliwości nadzwyczajnej. Gdyby tego nie czynili, zarząd kasy poleciłby pisarzowi zaciągnąć do rubryki 6 doniesienie rozpoznania choroby z księgi ruchu chorych.

Jeżeli tak jest istotnie, jeżeli lekarze kasowi, tak nadzwyczajnie przeciążeni pracą a tak licho wynagradzani, sami, z własnej gorliwości podejmują jeszcze czynności nadobowiązkowe bezpłatnie, nie byłoby o czem debatować. Volenti non fit injuria. Lecz zdaje nam się, że ta nadobowiązkowa gorliwość niezupełnie jest dobrowolna, lecz wypływa z chęci utrzymania się na posadzie kasowej.

Na prowincyi, mianowicie w tych miejscowościach, w których jest tylko jeden lekarz, lub w których między paroma lekarzami jest ścisła solidarność, lekarz kasowy nie potrzebuje się obawiać o utratę posady i tam też, jak z ogłoszonej przez nas ankiety wynika, koledzy po bezskutecznem upominaniu się o wynagrodzenie odmawiają nadal wypełnienia doniesień o wypadkach.

Wzór umowy między lekarzami a kasami chorych.

W poprzednim numerze podaliśmy odezwę, wystosowaną przez Izbę lekarską wschodnio-galicyjską do Zarządu Związku powiatowych kas chorych. Izba proponowała w tej odezwie wspólną konferencyę w celu ustalenia wzoru umowy lekarzy kasowych z kasami chorych. Zarząd Związku zgodził się na propozycyę, wkrótce więc rozpoczną się w tej sprawie narady. Aby przygotować dla nich substrat, podajemy przebieg tej sprawy w innych Izbach lekarskich.

Na XIV. Wiecu Izb lekarskich w Wiedniu (25. i 26. listopada 1909) przedłożyła Izba dolno-austryacka zasady umowy, które obowiązywać mają lekarzy przy przyjmowaniu wszelkich posad stale płatnych.

Zasady te podaliśmy już w Nr. 3 „Głosu Lekarzy“ z roku 1910; tu je ponownie powtórzymy.

Uchwalono następujące zasady:

1. Wszelkie stale płatne posady lekarskie należy obejmować jedynie na podstawie umów, zatwierdzonych przez przynależną Izbę lekarską;

2. umowy te powinno się zawierać na podstawie poniżej podanego wzoru.

W ramach tego wzoru można uwzględnić specyalne stosunki lokalne.

Wzór:

Umowa

zawarta między p. dr. . . . . z jednej strony i . . . . z drugiej strony, dzisiaj podpisana, w następującej osnowie:

1. Czas trwania umowy. Pan dr. . . . . obejmuje czynności lekarskie . . . . od . . . . 19 . . do . . . . .

2. Termin wypowiedzenia. Jeżeli żadna ze stron nie wypowie umowy na . . . roku przed upływem czasu trwania umowy, będzie uważana ta umowa jako milcząco odnowiona we wszystkich jej punktach. Wypowiedzenie może nastąpić tylko za zgodą Izby lekarskiej.

3. Zobowiązania. Od lekarza można wymagać wykonywania tylko tych czynności, które jako lekarz ma spełniać.

4. Lekarz ma ile możności uwzględniać stosunki finansowe drugiej strony, zawierającej umowę, przeto przy równie skutecznych i wskazanych lekach i metodach leczenia wybierać tańsze a stosować droższe jedynie w razie szczególnych naglących okoliczności.

5. W razie przeszkody wskutek zachorowania, urlopu, ma lekarz zaproponować (wymienić) lekarza zastępcę. Koszt, powstały wskutek zastępstwa lekarza, ma ponosić . . . . .

6. Natychmiastowe rozwiązanie umowy. Umowę może rozwiązać bez wypowiedzenia:

I. lekarz:

a) gdy druga strona, umowę zawierająca, nie dotrzymuje swych zobowiązań,

b) gdy druga strona, umowę zawierająca, zachowuje się w sposób, czyniący uszczerbek powadze lekarza wobec pacyentów;

II. druga strona, umowę zawierająca:

a) w razie, gdy lekarz dopuszcza się ustawicznych, rażących, a przez Sąd rozjemczy uznanych, zaniedbań obowiązków,

b) w razie prawomocnego, karnosądowego zasądzenia lekarza kasowego z powodu zbrodni, dalej z powodu występku lub przekroczenia z chciwości zysku, lub przeciw obyczajności publicznej,

c) w razie prawomocnego zasądzenia lekarza kasowego przez Radę honorową z powodu rażącego wykroczenia przeciw godności i powadze stanu lekarskiego.

7. Sąd rozjemczy. Wszelkie spory, należące do kompetencyi sądów, wynikłe z umowy, ma się wytaczać przed sądem powiatowym w siedzibie drugiej strony, umowę zawierającej.

Różnice zapatrywań i spory między obiema stronami w higienicznych i innych lekarskich sprawach ma rozstrzygać ostatecznie orzeczenie rozjemcze Izby lekarskiej.

Do rozstrzygania we wszystkich innych sporach i różnicach zapatrywań jest powołany sąd rozjemczy, do którego każda ze stron wysyła jednego sędziego. Obaj sędziowie wybierają przewodniczącego, który . . . .

8. Ważność umowy. Umowa niniejsza dopiero wtedy dla lekarza staje się obowiązującą, jeśli Izba lekarska, której tę umowę natychmiast przedłożyć należy, przeciw niej w ciągu czterech tygodni nie podniesie żadnego zarzutu.

Tylko dla lekarzy kasowych:

Do punktu 7 . . . ., który jednak ani do żadnej kasy chorych należeć, ani lekarzem kasowym być nie może.

9. Obowiązki lekarza kasowego. Lekarz jest obowiązany do dokładnego i sumiennego wypełniania wszystkich bowiązków, które ciążą na lekarzu kasowym w myśl § 10. wydanego przez ministerstwo spraw wewnętrznych projektu regulaminu dla powiatowych kas chorych.

10. Liczba członków kasy. Kasa jest obowiązaną w ciągu 14 dni po upływie każdego kwartału podać do wiadomości lekarza liczbę członków, przydzielonych lekarzowi w ubiegłym kwartale.

Lekarz ma prawo sprawdzić te dane przez wglądnięcie do ksiąg i innych zapisków i dokumentów kasy a także sam stwierdzić liczbę przydzielonych mu członków, gdyby kasa zobowiązaniu swemu pod tym względem nie uczyniła zadość.

11. Okręg. Lekarz jest obowiązany do leczenia tych członków kasy, którzy znajdują się w okręgu, tutaj określonym: . . . .

12. Leki. Leków i materyałów opatrunkowych dostarcza . . . . . . a kasa ma ich koszt pokrywać.

Za lekarstwa, dostarczane przez lekarza na podstawie umowy, należy płacić według taksy po odliczeniu ustawowego opustu, przyczem wyklucza się jednorazowe policzenie kilku robót receptowych przy jednakich lekarstwach.

Wypłata następuje w terminach, w punkcie 13 podanych.

13. Termin wypłat. (Stosownie do okoliczności należy sformułować jeden ze sposobów pod a) do c) podanych).

Ustęp I. a) Kasa obowiązaną jest wypłacać lekarzowi jako ryczałt roczny sumę . . . . . kor. w . . . . rocznych ratach z dołu od . . . . (W tym ryczałcie mieści się także honoraryum za leczenie rodzin członków kasy).

Hnoraryum ryczałtowe ma zastosowanie tylko w takim razie, jeśli liczba członków, przydzielonych lekarzowi, nie przekracza . . . . . osób. Jeśli członkowie, przydzieleni lekarzowi w myśl niniejszej umowy, przekraczają w jednym roku tę liczbę maksymalną, w takim razie kasa ma zapłacić lekarzowi za każdego dalszego członka roczną kwotę ryczałtową . . . . kor.

b) Kasa ma płacić lekarzowi za każdego członka roczną kwotę ryczałtową . . . . kor. Przypadającą za wszystkich członków sumę ryczałtową ma się wypłacić lekarzowi . . . . . rocznie z dołu . . . .

c) Lekarz otrzymuje za każdego leczonego członka (względnie za leczenie osób z rodziny członka) honoraryum taryfowe po potrąceniu . . . . % opustu (odwiedzenie chorego we dnie . . . kor., w nocy . . . kor., za każdą ordynacyę . . . kor.).

Za nadzwyczajne usługi lekarskie należy się następujące honoraryum (taryfa kolei państwowych).

Honoraryum należy wypłacać . . . . rocznie z dołu.

Ustęp II. Ponieważ okręg lekarza rozciąga się w większym promieniu a członkowie kasy mieszkają więcej rozprószeni, otrzymuje lekarz a) roczny ryczałt na podwody . . . kor., b) za jazdy do . . . . we dnie . . . . kor., w nocy . . . . kor., c) za każdy kilometr drogi tam i z powrotem należytość . . . . kor., jeśli odległość od mieszkania lekarza nie wynosi więcej, niż . . . . kilometrów d) za każdą jazdę taksę za dwukonną podwodę, przyjętą przez władzę.

Do a—d. Te należytości za podwody (kilometrowe) należy wypłacać pod tymi samymi warunkami, jak honoraryum.

Podczas dyskusyi na XIV. Wiecu Izb lekarskich nad tym projektem delegat Izby lekarskiej w Czechach (sekcyi czeskiej) dr. Helbich przedstawił inny projekt umowy, który wypracowała organizacya lekarzy kasowych w Czechach, a ogólna organizacya lekarzy czeskich przyjęła. Projekt ten uznała czeska Izba lekarska jako obowiązujący ogół lekarzy, do tej Izby przynależnych.

Dr. Helbich uważa ten wzór umowy za dokładniejszy i lepszy, niż dolno-austryacki.

Podam go według stenograficznego sprawozdania z XIV. Wiecu Izb lekarskich.

Wzór umowy między lekarzami i kasą chorych.

1. Kasa chorych . . . mianuje p. Dra . . . z dniem . . . swym lekarzem dla okręgu . . . , w którym bez jego zgody żadnego innego lekarza nie ustanowi.

2. Lekarz zobowiązuje się wykonywać obowiązki względem chorych członków kasy według najlepszej wiedzy i sumienia . . . .

Szczegółowo określają obowiązki lekarza instrukcye, które przed zawarciem umowy muszą mu być przedłożone i przez niego przyjęte.

3. Zarząd kasy chorych zobowiązuje się strzedz powagi lekarza wobec członków i pracodawców, uwzględniać jego fachowe rady, bez zgody lekarza ordynującego do chorych członków żadnego innego lekarza nie wzywać a na swe posiedzenia, o ile na nich radzić się ma o sprawach lekarskich, lub dotyczących wogóle zakresu lekarskiego, zapraszać albo wszystkich swych lekarzy, albo wybranych przez nich przedstawicieli.

4. Zarząd Kasy chorych zabowiązuje się wypłacać lekarzowi umówione honoraryum w regularnych ratach miesięcznych na końcu każdego miesiąca.

5. Honoraryum oznacza się: albo

a) za każdą poszczególną czynność lekarza według taryfy minimalnej Izby lekarskiej dla Królestwa Czech, która w dniu zawarcia umowy obowiązywała, albo

b) za każdy przypadek choroby policza się najmniej 3 kor., albo

c) wyznacza się ryczałt, to jest zaokrągloną sumę, dla której określenia za podstawę służy również kwota 3 kor. za każdy przypadek choroby. Ryczałt ten oznacza się każdorazowo na rok następny na podstawie liczby przypadków choroby roku poprzedniego.

Jeśli honoraryum oblicza się podług b) lub c), opłaca kasa według taryfy minimalnej Izby lekarskiej, obowiązującej w dniu zawarcia umowy, w szczególności następujące czynności: wizyty w nocy, pomoc położniczą i inne cięższe operacye.

6. Do leczenia członków, mieszkających poza miejscem siedziby lekarza, dostarcza kasa chorych lekarzowi krytego powozu lub zwraca mu wydaną na to kwotę według taryfy miejscowej.

7. Potrzebny materyał opatrunkowy i środki pomocnicze lekarskie dostarcza lekarzowi kasa chorych lub zwraca mu za nie cenę kupna na końcu każdego miesiąca.

Lekarstwa, pobierane z apteki domowej, płaci kasa chorych w 14 dniach po przedłożeniu rachunku miesięcznego z uwzględnieniem opustu, przepisanego przez rząd dla aptek domowych.

8. Lekarzowi należy się co roku czterotygodniowy urlop; jeżeli lekarz pobiera honoraryum według 5 c), wypłaca mu kasa chorych na zastępcę tyle, ileby przez ten czas wynosiło jego honoraryum.

9. Jeżeli lekarz zachoruje lub jeśli go powołają do ćwiczeń wojskowych, wypłaca mu kasa chorych najdłużej przez trzy miesiące honoraryum na zastępcę w sposób pod 8) podany.

10. Jeśli lekarz z innych powodów nie może spełniać swych obowiązków dłużej niż przez 1 dzień, jest obowiązany postarać się o zastępcę na własny koszt, powiadomiwszy naprzód o tem kasę. Wszelkie wypłaty uskutecznia się jednak na ręce lekarza kasy.

11. Zarząd może tę umowę rozwiązać w następujących wypadkach:

a) natychmiast:

1. jeśli lekarz bez zezwolenia Zarządu przenosi się poza przeznaczony mu okręg;

2. jeśli lekarz ulegnie karze sądowej z powodu ciężkiej zbrodni nie politycznej;

b) po trzechmiesięcznem wypowiedzeniu:

1. na podstawie niekorzystnie dla lekarza zakończonego postępowania dyscyplinarnego i potwierdzającego wyroku Sądu polubownego;

2. jeśli lekarz z powodu choroby, dłużej niż rok trwającej, staje się niezdolnym do wykonywania swego zawodu.

12. Postępowanie dyscyplinarne wdraża Zarząd kasy chorych, przy czem ma przybrać jednego zastępcę lekarzy.

13. Przeciw wyrokowi Komisyi dyscyplinarnej może lekarz wnieść rekurs do Sądu polubownego, do którego lekarz i Zarząd kasy po dwóch członków mianują, a ci piątego na przewodniczącego wybierają. Jeżeli nie zgodzą się na wybór przewodniczącego, rozstrzyga los.

Ten Sąd polubowny przesłucha strony i świadków, przestudyuje wszystkie alegaty i dokumenty i rozstrzyga większością głosów w tajnem głosowaniu. Przeciw orzeczeniu tego Sądu polubownego nie przysługa żadnej stronie prawo rekursu.

14. Jeżeli w sporach chodzi o sprawy natury czysto lekarskiej, np. o zapisywanie lekarstw, leczenie chorych itd., należy zwrócić się do kompetentnej Izby lekarskiej o orzeczenie, które rzecz rozstrzyga.

15. Lekarz może tę umowę rozwiązać za trzechmiesięcznem wypowiedzeniem, zgłoszonem w dniu 1. każdego miesiąca.

Objaśnienia:

Do punktu 4. co do umowy o honoraryum.

Przy mniejszych kwotach nie jest naturalnie przepisane miesięczne obliczenie honoraryów i wypłata może być uskuteczniana kwartalnie.

Do punktu 5:

Za jeden przypadek choroby uważa się każde zachorowanie, leczone przez lekarza, przy którem niezdolność do pracy trwa najwyżej przez 20 tygodni. Jeżeli choroba trwała krócej, niż czas maksymalny według obecnej ustawy o ubezpieczeniu na wypadek choroby a członek w ciągu 6 tygodni po zameldowaniu go zdrowym zapada na tę samą chorobę, uważamy to jedynie jako dalszy ciąg pierwszego przypadku choroby. Jeżeli jednak członek nawet w czasie krótszym, niż 6 tygodni, popadnie w inną chorobę, to jest to już drugi przypadek choroby. Ale jeśli podczas leczenia członka kasy z powodu pewnej choroby wykonany bywa jakiś zabieg, a mianowicie z powodu innego wskazania, a więc gdy np. członkowi, leczonemu na gruźlicę, wyjmuje się zęba, lub z powodu przypadkowo odniesionej rany zakłada mu się opatrunek, nie liczy się tego za osobny przypadek choroby, lecz zabiegi te należą do pierwszego przypadku choroby.

Jeżeli lekarz i kasa chorych sobie życzą i pod tym względem się ugodzą, można ryczałt także ustanowić na dłuższy czas, niż na jeden rok.

Z powodu konkurencyi powyższych dwóch projektów umowy XIV. Wiec Izb lekarskich żadnego z nich ostatecznie nie uchwalił a postanowił tylko zasadniczo, że umowy pisemne mają być z kasami chorych zawierane według wzoru, uchwalonego przez poszczególne Izby lekarskie z uwzględnieniem specyalnych stosunków lekarskich.

Następne Wiece przypominały Izbom tę sprawę, która i u nas staje się wielce aktualną wobec licznych nieporozumień między lekarzami a zarządami kas.

Jedna z pierwszych Izba lekarska dolno-austryacka obowiązujący wzór umowy ogłosiła a postępowała przy tem w sposób, który i Izba lekarska wschodnio-galicyjska przyjęła. Mianowicie wzór umowy ułożono po długich naradach delegatów Wydziału Izby i delegatów państwowej Komisyi kas chorych.

Wzór umowy, ułożony przez Izbę lekarską dolno-austryacką w porozumieniu z reprezentacyą kas chorych i przy udziale rządu, stanowić będzie najważniejszy substrat przy załatwianiu podobnej kwestyi w okręgach innych Izb lekarskich. Dlatego podam tu ze sprawozdania z posiedzenia Wydziału Izby lekarskiej dolno-austryackiej z 21. września 1910. szczegóły, odnoszące się do tej umowy*).

W namiestnictwie dolno-austryackiem toczyły się w dniach 30. maja, 8. czerwca, 21. czerwca, 8. lipca i 14. lipca 1910. przy interwencyi reprezentantów Izby lekarskiej dolnoaustryackiej rokowania między zastępcami państwowej Komisyi kas chorych w Austryi a zastępcami Związku ekonomicznego lekarzy. Z namiestnictwa brali w nich udział: wiceprezydent namiestnictwa radca dworu dr. Friebeis, radca dworu dr. Netolitzky, krajowy referent sanitarny, dalej radca namiestnictwa bar. Wohlfart i dr. Frieberger, praktykant konceptowy namiestnictwa jako prowadzący pióro.

Komisyę państwową kas chorych zastępowali posłowie dr. Leon Verkauf, Widholz, Eldersch i sekretarz Kirillo.

Jako zastępcy Izby lekarskiej uczestniczyli w pertraktacyach: prezydent dr. List, starszy radca sanitarny i wiceprezydent dr. Riss.

Związek ekonomiczny zastępywali: dr. Koralewski i dr. Tschada.

Dalej uczestniczyli: doradca prawny Izby lekarskiej dr. Wesely i doradca prawny Związku ekonomicznego dr. Budik.

Końcowy protokół podpisano 27. lipca. Ostateczny wynik rokowań brzmi:

Komisya państwowa kas chorych w Austryi ugodziła się w dniu 27-go lipca 1910. w namiestnictwie we Wiedniu ze Związkiem ekonomicznym lekarzy w Austryi dolnej w sprawie schematu kontraktu między kasami chorych i lekarzami kas chorych. Schemat ten ma moc obowiązującą w kasach przy wszystkich nowych nadaniach posad lekarzy kasowych. Przy odnawianiu kontraktów z dotychczasowymi lekarzami kasowymi wolno poszczególnym kasom przyjąć ten schemat za podstawę do zawarcia kontraktu.

Komisya państwowa obowiązuje się dbać o to, aby przy zawieraniu poszczególnych kontraktów służyły za podstawę umowy taksy honoraryów, przyjęte już przez Komisyę kontraktową.

Projekt umowy.

I.

Pan Dr. . . . . obejmuje z dniem . . . 191 . . leczenie członków . . . . kasy w . . . . zamieszkałych, lub zatrudnionych (u zatrudnionych tylko leczenie ambulatoryjne) w następujących gminach (okręgach) . . . . jakoteż załatwianie potrzebnych agend administracyjnych.

Czas ordynacyi oznacza się . . . .

Uwaga 1. Przy ustanawianiu honoraryum należy uwzględniać ambulatoryjne leczenie.

II.

Jako wynagrodzenie za leczenie otrzymuje Dr. . . . . . . od . . . . kasy:

1. roczny ryczałt . . . . . . kor.

(w tym ryczałcie mieści się także honoraryum za ubezpieczenie rodzin członków).

Zmiany ryczałtu tego mogą zażądać strony kontraktujące, jeżeli zaszła istotna zmiana w stosunkach, które przy obliczaniu ryczałtu rocznego były miarodajnymi.

2. Roczne ryczałtowe wynagrodzenie . . . . kor. za każdego ubezpieczonego członka kasy (ryczałt pogłówny) (w czem zawarte jest także ubezpieczenie rodzin).

3. Za leczenie każdego członka kasy względnie kogokolwiek z rodziny członka honoraryum . . . kor. za wizytę we dnie . . . . kor. za wizytę w nocy . . . . kor. za ordynacyę.

Ad 1. i 2.

W celu umożliwienia rewizyi wysokości kwot ryczałtowych obowiązana jest kasa po upływie każdego roku (kwar-

*) Aerztekammerblatt r. 1910 str. 341.

tału) kalendarzowego zawiadomić lekarza w ciągu 6 tygodni o zmianach w liczbie członków. Lekarz lub mężowie zaufania, wybrani przez lekarzy kasowych z ich grona, mają prawo przeglądać odnośne zapiski kasy w celu skontrolowania, że zawiadomienie odpowiada rzeczywistości.

Ad 1. do 3.

Honoraryum należy lekarzowi wypłacać w ratach kwartalnych (miesięcznych) z dołu.

Nadzwyczajne czynności ma się wynagradzać według następującej taryfy a mianowicie: . . . .

Prócz tego otrzymuje lekarz:

a) roczny ryczałt za fiakry w kwocie . . . .;

b) za każdy wyjazd w dzień . . . kor., w nocy . . kor.;

c) za każdy kilometer tam i z powrotem, jeśli oddalenie od mieszkania lekarza wynosi więcej, niż . . . km. kwotę . . . . kor.;

d) za każdy wyjazd należytość za dwukonną podwodę według taryfy, przyjętej przez władzę.

Należytości za wyjazdy należy wypłacić w tych samych terminach, jak honorarya za leczenie.

Nadto otrzymuje lekarz za dostarczanie leków ze swej apteczki domowej ryczałt w kwocie . . . (Leki i środki opatrunkowe należy policzać według ustawowych przepisów taksy leków).

(Środków opatrunkowych dostarcza się w naturze).

Lekarz jest obowiązany po upływie każdego miesiąca w ciągu 14 dni przedłożyć kasie rachunek za poszczególne czynności.

III.

Lekarz jest obowiązany wypełniać dokładnie i sumiennie wszystkie czynności, które według § 10. projektu statutu dla powiatowych kas chorych, wydanego przez ministerstwo spraw wewnętrznych, należą do lekarza kasowego.

Istniejące instrukcye, uchwalane przez Zarząd kasy, podano panu Dr. . . . . do wiadomości. Przy zmianach lub ustanowieniu nowych instrukcyi ma uchwałę Zarządu poprzedzić porozumienie z lekarzami kasowymi, lub z mężami zaufania, z ich grona wybranymi. Instrukcye jednak nie naruszają postanowień niniejszej umowy.

Jeżeli pan Dr. . . . . wskutek zachorowania lub urlopu dozna przeszkody w wypełnianiu swych obowiązków, ma na czas tej przeszkody podać kasie zastępcę. Koszty, z zastępstwa wynikłe ponosi . . . . . .

IV.

Niniejszą umowę można rozwiązać za kwartalnem (jednomiesięcznem) wypowiedzeniem, przysługującem obu stronom.

Do takiego wypowiedzenia jest lekarz obowiązany, jeśli zamierza zmienić mieszkanie i przez to przenieść swą siedzibę poza okręg kasowy; wolno jednak w tym wypadku lekarzowi na okres wypowiedzenia ustanowić zastępcę.

W razie zaniechania wszelkiej praktyki lekarskiej ma lekarz na żądanie kasy podać zastępcę na czas, który według ustępu pierwszego obowiązuje jako okres wypowiedzenia.

Kasa jest obowiązana wypowiedzieć lekarzowi posadę, gdy nastąpi rozwiązanie kasy. Ma zaś prawo wypowiedzieć lekarzowi posadę tylko wtedy:

a) gdy lekarz zawini przez grube zaniedbanie swych obowiązków lekarskich, które za takie uzna także Sąd polubowny;

b) gdy wskutek wystąpienia z kasy większych przedsiębiorstw, lub wskutek ustawowej zmiany okręgu kasy a zatem wskutek ubytku znacznej liczby członków kasy w odnośnym okręgu lekarskim jeden lub więcej lekarzy w tym okręgu lekarskim jest zbytecznych. Jeżeli okręg odłączony znowu zostanie kasie przydzielonym, albo gdy przez ponowne przystąpienie przedsiębiorstw, które z kasy wystąpiły, osiągnie się dawniejszą liczbę członków, ma lekarz, któremu posadę wypowiedziano, prawo do przywrócenia mu przez kasę posady;

c) jeśli zachodzą inne, ważne powody, odnoszące się do stosunku lekarza do kasy, które pociągają za sobą ciężką szkodę dla interesów kasy.

V.

Umowę może rozwiązać bez wypowiedzenia:

1. Lekarz:

a) jeśli kasa nie spełni zobowiązań wypłaty aż do drugiego z kolei terminu zapadłości;

b) jeśli Zarząd kasy kilkakrotnie zawini przez postępowanie, szkodzące poważaniu lekarza u pacyentów;

2. Kasa:

a) w razie gdy lekarz popełni czyn bardzo karygodny w stosunku do kasy lub w stosunku do członka kasy w wykonywaniu działalności lekarskiej, albo w razie gdy lekarz dopuści się przekroczenia przeciw obyczajności względem członka;

b) w razie prawomocnego zasądzenia lekarza przez sąd karny z powodu przekroczenia, pochodzącego z chciwości zysku lub naruszającego obyczajność publiczną, jakoteż w razie grubego a stwierdzonego przez sąd karny zawinienia w wykonywaniu zawodu;

c) w razie prawomocnego zasądzenia lekarza przez Radę honorową Izby lekarskiej za grube wykroczenie przeciw powadze i godności stanu lekarskiego;

d) w razie powtarzającego się zaniedbywania obowiązków lekarskich, stwierdzonego przez Sąd polubowny po zasięgnięciu w razie potrzeby orzeczenia Izby lekarskiej, Wydziału lekarskiego itd.

VI.

Sąd polubowny rozstrzyga tylko w wypadkach, podanych w artykule IV. art. 4 a) do c) i w artykule V. 1 b) i 2 d).

Sąd polubowny ustanawia się w ten sposób, że lekarz z grona lekarzy kasowych, przynależnych do okręgu Izby lekarskiej dolno-austryackiej a kasa chorych z grona przedsiębiorców i członków, należących do jednej z kas chorych w Austryi dolnej, urządzonych w myśl ustawy o ubezpieczeniu na wypadek choroby, po dwie osoby jako sędziów polubownych wymieniają; ci wybierają większością głosów przewodniczącego, którym nie może być ani członek Zarządu, ani lekarz, ani członek, ani urzędnik . . . . kasy.

Jeżeli sędziowie polubowni w ciągu 14 dni po wymienieniu ich nie zgodzą się co do osoby przewodniczącego, w takim razie na ich prośbę ustanowi przewodniczącego szef politycznej władzy krajowej.

Rozprawy Sądu polubownego, do których każda ze stron po trzech mężów zaufania sprowadzić może, są tajne. Rozstrzygnięcie w sprawach, przedłożonych do rozprawy, może być ogłoszone za uchwałą Sądu polubownego. . . .

Projekt rządowy w sprawie techników dentystycznych.

Przed miesiącem wniósł rząd w Izbie posłów najnowszy projekt ustawy w sprawie techników dentystycznych, który opiewa::

USTAWA

z . . . .

o przemyśle techników dentystycznych.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanawiam co następuje:

§ 1. Technika dentystyczna obejmuje techniczno-mechaniczne prace, potrzebne do wykonania sztucznych zębów (Zahnersatzstücke) w celu używania ich w ustach ludzkich i do naprawy takich zębów sztucznych.

§ 2. Jako przemysł mogą wykonywać technikę dentystyczną tylko:

1. Osoby, które jeszcze przed wejściem w życie niniejszej ustawy prawidłowo otrzymały uprawnienie do wykonywania przemysłu techniki dentystycznej;

2. Osoby, praktycznie zajęte w technice dentystycznej, które w chwili wejścia w życie niniejszej ustawy posiadają zupełny dowód uzdolnienia w myśl §§ 4, 5 i 6. rozporządzenia

ministeryalnego z 20. marca 1892 Dz. p. u. Nr. 55, jeżeli te osoby uzyskają koncesyę, przewidzianą w następujących paragrafach.

Przed wejściem w życie niniejszej ustawy udzielone poszczególnym technikom dentystycznym uprawnienia do przedsiębrania pewnych czynności, wchodzących w zakres lecznictwa dentystycznego, pozostają w mocy.

§ 3. Osobom, wymienionym w § 2. punkcie 2, może polityczna władza krajowa udzielić koncesyi do wykonywania przemysłu techniki dentystycznej (§ 1).

Do uzyskania koncesyi potrzeba obok warunków, przepisanych dla samodzielnego wykonywania każdego przemysłu, rzetelności (Verlässlichkeit) ze względu na przemysł techniki dentystycznej.

Koncesyi udzielić można jedynie w takim razie, jeżeli w miejscu, które wybrał dla swego przedsiębiorstwa wnoszący podanie, zachodzi potrzeba osiedlenia się technika dentystycznego.

§ 4. Posiadacze zakładu przemysłowego w myśl § 2. punkt 1, mogą także wykonywać następujące czynności, jeżeli w ciągu roku po ogłoszeniu niniejszej ustawy (§ 2. punkt 1) lub po wydaniu dekretu koncesyjnego (§ 2. punkt 2) wykażą, że złożyli z dobrym skutkiem egzamin fachowy:

1. usuwanie osadu zębowego i oczyszczanie zębów, dalej opiłowywanie (Abschleifen) zębów i korzeni, jeżeli tego wymaga wykonywanie zębów sztucznych;
2. zdejmowanie odcisków w celu wykonania płyt z zębami sztucznymi (Plattenzahnersatzstücke), szczęk (Gebisse), koron i mostków;
3. przystosowywanie (Anpassen) zębów sztucznych;
4. wstawianie sztucznych zębów, koron, mostków i szczęk;
5. wypełnienie zębów, o ile tego wymaga wykonanie sztucznych zębów.

Niedopuszczalne jest rozszerzenie tych uprawnień na inne czynności, wkraczające w zakres lecznictwa dentystycznego, mianowicie na przedsiębranie operacyjnych zabiegów krwawych, usuwanie zębów, resztek zębów i korzeni, przedsiębranie ogólnej narkozy lub miejscowego znieczulenia.

Stosowanie środków silnie działających, których wydawanie zastrzeżone jest tylko za receptą lekarza, jest dozwolone tylko o tyle, o ile to jest potrzebnem do wykonania bez zarzutu pod względem hygienicznym robót wyliczonych w punkcie 1 do 5.

§ 5. Bliższe przepisy o egzaminie fachowym, wspomnianym w § 4, wyda w drodze rozporządzenia ministerstwo handlu w porozumieniu z ministerstwami kompetentnemi.

Posiadacze zakładu przemysłowego w myśl § 2. punkt 1, którzy nie mogą wykazać się zdaniem egzaminu fachowego ze skutkiem pomyślnym, są uprawnieni do wykonywania techniki dentystycznej jedynie w zakresie, oznaczonym w rozprządzeniu ministeryalnem z 20. marca 1892 z Dz. p. p. Nr. 55.

§ 6. Przemysłowym technikom dentystycznym wzbrania się używania przy prowadzeniu ich przedsiębiorstwa tytułów, które byłyby w stanie w błąd wprowadzić co do istoty i zakresu ich uprawnienia przemysłowego.

§ 7. Do przemysłu techniki dentystycznej (§§ 2, 3 i 4) mają zresztą zastosowanie przepisy ustawy przemysłowej. Nadto podlega on regulaminowym przepisom policyi przemysłowej.

Przemysł techniki dentystycznej (§§2, 3 i 4) ma posiadacz tego przemysłu z reguły wykonywać osobiście.

Na wykonywanie tego przemysłu przez zastępcę (zarządcę) lub na wydzierżawienie go może władza przemysłowa zezwolić tylko z ważnych powodów. Jeżeli przemysł obejmuje czynności, wyliczone w § 4. punkt 1 do 5, ma zastępca (zarządca, lub dzierżawca § 55. ordynacyi przemysłowej), przed zatwierdzeniem go przez władzę przedłożyć także dowód zdania z pomyślnym wynikiem egzamin wód zdania z pomyślnym wynikiem egzaminu fachowego, w § 5. wspomnianego.

§ 8. Wykonywanie techniki dentystycznej przez lekarzy nie podlega przepisom ustawy przemysłowej i niniejszej ustawy.

§ 9. Przemysłowe wyrabianie zębów sztucznych i innych części składowych aparatów zębowych jako artykułu handlu jest przemysłem wolnym.

Posiadacze takiego wolnego przemysłu nie mogą przy jego prowadzeniu używać tytułu „technik dentystyczny".

Przemysłowcy, którzy posiadają uprawnienie do wykonywania techniki dentystycznej (technicy dentystyczni), są też uprawnieni do wyrabiania zębów sztucznych i innych składowych części aparatów zębowych jako artykułu handlu.

§ 10. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Z tym dniem tracą moc wszystkie przepisy, które są sprzeczne z postanowieniami tej ustawy.

Wykonanie niniejszej ustawy poruczam mojemu ministrowi handlu i mojemu ministrowi spraw wewnętrznych.

Przedłożenie to jest przerobionym projektem, który w zeszym roku Izbom lekarskim dał rząd do zaopiniowania. Nowe postanowienia uwidoczniliśmy drukiem rozstrzelonym.

Uwagi o tym najnowszym projekcie podamy w następnym numerze.

I. Zjazd hygienistów polskich we Lwowie.

Statut Zjazdów hygienistów polskich

(do uchwalenia na I. Zjeździe hygienistów polskich we Lwowie w roku 1913.)

§ 1. Zjazdy hygienistów polskich mają na celu:

a) Rozpatrywanie zadań dotyczących hygieny w ogólności ze szczególnem uwzględnieniem potrzeb zdrowotnych ziem polskich.

b) Ocenę nowych zdobyczy hygieny i praktycznego ich zastosowania.

c) Początkowanie i rozwiązywanie zagadnień z zakresu zdrowotności, wymagających skojarzenia sił naukowych i fachowych różnych gałęzi wiedzy i techniki.

d) Budzenie inicyatywy w poprawie stosunków zdrowotności na obszarze ziem polskich.

e) Zawiązywanie i wzmacnianie stosunków towarzyskich między osobami, oddającemi się pracy na polu hygieny.

§ 2. Zjazdy odbywają się co cztery lata. Miejsce Zjazdu następnego i czas, kiedy tenże ma się odbyć, oznaczy na każdym Zjeździe uchwała, zapadła większością głosów (zob. § 16).

§ 3. Trwanie każdego Zjazdu oznaczy każdorazowy Wydział gospodarczy (zob. § 4).

§ 4. Czynności wstępne i przygotowawcze załatwia Wydział gospodarczy, złożony z osób, zamieszkałych w miejscu mającego się odbyć Zjazdu.

Wydział gospodarczy składa się z przewodniczącego i jego zastępcy, zaproszonych do tej czynności przez Delegacyę ostatniego Zjazdu (zob. § 26), i z członków, których przewodniczący i jego zastępca przybiorą sobie do pomocy.

Wydział gospodarczy ogłosi dzień i miejsce zebrania, oznaczy czas trwania Zjazdu i wysokość opłaty, ułoży i poda do wiadomości powszechnej porządek i rozkład czynności na każdy dzień Zjazdu, zajmie się redakcyą Dziennika Zjazdu, względnie urządzeniem wystawy hygienicznej, oraz wycieczek naukowych i przyjęć członków Zjazdu. Pod tym ostatnim jednak względem Wydział obowiązany jest unikać wszelkiego zbytku.

Przygotowaniem czynności naukowych zajmują się gospodarze oddziałów (sekcyi), zaproszeni przez Wydział gospodarczy.

Każda sekcya powinna się postarać przynajmniej o jeden referat w kwestyi naukowej, będącej na dobie, opracowanej przez jednego lub kilku referentów.

§ 5. Po ukończeniu Zjazdu, jednak nie później, jak z końcem roku kalendarzowego, Wydział gospodarczy składa rachunek, akta i fundusze Zjazdu na ręce Delegacyi, która mu udziela absolutoryum (zob. § 26).

Ma on obowiązek rozesłać po jednym egzeplarzu wszystkich swoich wydawnictw polskim bibliotekom publicznym, towarzystwom lekarskim i przyrodniczym, oraz ważniejszym czasopismom zawodowym. Akta wszystkich Zjazdów, jako materyały do ich historyi, będą składane po następnym Zjeździe w archiwum Towarzystwa hygienicznego we Lwowie.

Zarząd pozostałych funduszów obejmie Delegacya (§ 26).

§ 6. W Zjeździe mogą brać udział:

a) Przyrodnicy, lekarze, technicy, weterynarze, nauczyciele, agronomowie - przyrodnicy, prawnicy, aptekarze, oraz osoby i instytucye zainteresowane hygieną, jako członkowie.

b) Osoby, należące do rodziny członka, jakoteż słuchacze

wyższych zakładów naukowych mogą brać udział w Zjeździe jako uczestnicy.

§ 7. Każdy członek Zgromadzenia (§ 6 a) ma prawo:

a) przedstawienia prac ustnie i piśmiennie (z uwzględnieniem § 11);

b) należenia do obrad i uchwał;

c) udziału we wszelkich wspólnych zajęciach, zebraniach i wycieczkach;

d) otrzymywania tych wydawnictw Zjazdu bezpłatnie, które na to przez każdorazowy Wydział gospodarczy będą przeznaczone.

Uczestnicy (§ 6 b) mają te same prawa, z wyjątkiem wymienionych pod głoskami a) i b).

§ 8. Pragnący być członkami lub uczestnikami Zjazdu winni się zgłosić najpóźniej na dwa tygodnie przed rozpoczęciem Zjazdu do Wydziału gospodarczego. Pożądanem jest jednak, aby zgłoszenia następowały o ile możności najwcześniej.

§ 9. Każdy członek lub uczestnik winien przesłać razem ze zgłoszeniem opłatę w kwocie, którą Wydział gospodarczy oznaczy, na koszta urządzenia Zjazdu i druku wydawnictw, w zamian za co otrzyma odpowiednią kartę uczestnictwa.

§ 10. Pragnący wygłosić referat, lub postawić samoistny wniosek na Zjeździe, powinien podać Wydziałowi gospodarczemu na piśmie, najdalej na cztery tygodnie przed rozpoczęciem Zjazdu, krótką treść (około 50 wierszy druku) swego wykładu lub wniosku w formie, odpowiedniej do druku.

§ 11. W razie nieobecności referenta rozstrzyga o odczytaniu nadesłanego referatu odnośna sekcya.

§ 12. Goście innej narodowości będą chętnie widziani czy to jako członkowie, czy to jako uczestnicy.

§ 13. Do chwili rozpoczęcia Zjazdu Wydział gospodarczy zawiaduje wszystkiemi jego sprawami, tak administracyjnemi, jak naukowemi; przez czas trwania samego Zjazdu te ostatnie należą do Zarządu Zjazdu (§ 18), administracyjne zaś do Wydziału gospodarczego.

§ 14. Posiedzenia Zjazdu będą: a) ogólne i b) oddziałowe (sekcyjne).

§ 15. Posiedzeń ogólnych będzie najmniej dwa, to jest wstępne i końcowe; liczby posiedzeń oddziałowych nie oznacza się z góry.

Pierwsze posiedzenie ogólne zagaja przewodniczący Wydziału gospodarczego, zaś pierwsze posiedzenie oddziałowe zagajają gospodarze oddziałów.

§ 16. Na pierwszem posiedzeniu ogólnem czynione będą wnioski co do miejsca i czasu Zjazdu następnego; wybór zaś ostateczny tego miejsca i czasu nastąpi na ostatniem posiedzeniu ogólnem.

W razie, gdyby Zjazd w miejscu wybranem nie mógł się odbyć, miejsce i czas następnego Zjazdu oznaczy Delegacya.

§ 17. Przystęp publiczności na posiedzenia Zjazdu będzie wogóle dozwolony, o ile miejsce, gdzie się one będą odbywać, nie stanie temu na przeszkodzie; szczegółowe zarządzenia pod tym względem należą do Wydziału gospodarczego.

§ 18. Członkowie Zjazdu, obecni na pierwszem posiedzeniu, wybierają na wniosek Wydziału gospodarczego — prezesów honorowych Zjazdu, oraz Zarząd do kierowania obradami i ułożenia sprawozdania Zjazdu. Zarząd ten składa się z prezesa, wiceprezesa i dwóch sekretarzy, którym dodanym będzie do pomocy sekretarz Wydziału gospodarczego.

§ 19. Prezes kieruje obradami, czuwa nad porządkiem rozpraw i podpisuje łącznie z sekretarzem pisma w imieniu Zjazdu.

§ 20. Wiceprezes w razie potrzeby zastępuje prezesa w jego czynnościach.

§ 21. Sekretarze spisują protokoły posiedzeń, odczytują i załatwiają sprawy piśmienne i przygotowują do druku sprawozdania z posiedzeń ogólnych.

§ 22. Każdy oddział wybiera sobie na wniosek gospodarza na każde posiedzenie przewodniczącego i sekretarza, któremu do pomocy dodany będzie sekretarz z ramienia Wydziału gospodarczego. Wolno jednak ponawiać wybór tych samych osób.

§ 23. Na posiedzeniach ogólnych nikt, z wyjątkiem uproszonych prelegentów, nie może mówić dłużej nad 10 minut; kto chce mówić dłużej, winien uzyskać zezwolenie Zgromadzenia.

W jednym i tym samym przedmiocie nikt więcej nad dwa razy przemawiać nie może.

§ 24. Głosować mogą tylko członkowie obecni. Na posiedzeniach ogólnych uchwały zapadają prostą większością głosów; głosowanie odbywa się jawnie przez podnoszenie ręki.

§ 25. Na posiedzeniach sekcyjnych prelegenci mają prawo mówić 20 minut; w dyskusyi nikt nie może zabierać głosu więcej niż dwa razy, ani mówić dłużej niż 10 minut. Referenci, uproszeni przez sekcye, mają się co do czasu wygłaszania swoich referatów porozumieć z gospodarzem sekcyi.

§ 26. Każdy Zjazd wybiera na drugiem posiedzeniu ogólnem, na wniosek prezydyum Zjazdu i prezydyum Wydziału gospodarczego Delegacyę, złożoną z 7 członków i 5 zastępców. Trzech członków Delegacyi wybiera Zjazd z pośród stałych mieszkańców miejsca Zjazdu, czterech zaś zamiejscowych. Siedzibą Delegacyi jest miejscowość ostatniego Zjazdu. W razie, jeżeli któryś z członków Delegacyi na posiedzenie przybyć nie może, wchodzi w jego prawa zastępca, powołany przez przewodniczącego Delegacyi.

Czynności Delegacyi rozpoczynają się z chwilą jej wyboru, po którym Delegacya niezwłocznie wybierze sobie przewodniczącego i sekretarza. Do jego zakresu należy: odebranie rachunków, aktów i funduszów od Delegacyi poprzedzającego Zjazdu, tudzież od Wydziału gospodarczego ostatniego Zjazdu i udzielenie obojgu absolutoryum z zarządu funduszami (por. § 5); wykonanie uchwał ostatniego Zjazdu; w miarę potrzeby i funduszów przygotowanie i ogłoszenie sprawozdania z czynności naukowych ostatniego Zjazdu; zarząd funduszami, które mają być przechowywane w instytucyi, wskazanej przez Delegacyę Zjazdu, a będą obracane na zasiłki dla Wydziałów gospodarczych, tudzież na cele naukowe, wskazane uchwałami Zjazdu, za odpowiednim przekazem, podpisanym przez przewodniczącego i sekretarza Delegacyi. Delegacya zdaje sprawę z swych czynności w publikacyach zjazdowych; czynność jej kończy się z chwilą wyboru Delegacyi następnego Zjazdu.

§ 27. Projekta zmiany ustawy niniejszej należy wnosić najdalej na cztery tygodnie przed rozpoczęciem Zjazdu do Delegacyi, która je z odpowiednim wnioskiem własnym Zjazdowi przedstawi.

NADESŁANE.

SPRAWOZDANIE

z czynności Izby lekarskiej wschodnio-galicyjskiej.

Protokół z posiedzenia Wydziału Izby lekarskiej wschodnio-galicyjskiej z dnia 9. października 1912:

Obecni: Prezydent dr. Festenburg, dr. Kohlberger. dr. Mikołajski, dr. Papée, dr. Schellenberg, dr. Zion.

1) Dr. Papée jako delegat Izby wsch. galic. zdaje obszerne i wyczerpujące sprawozdanie o XVIII. Wiecu Izb lekarskich, odbytym we wrześniu br.

Wszystkie uchwały Wiecu zostały przez Wydział Izby przyjęte do wiadomości i jednogłośnie ratyfikowane, tylko przy uchwale, dotyczącej umowy z Towarzystwami ubezpieczeń od wypadku i na życie rozwinęła się obszerna dyskusya.

Prezydent dr. Festenburg odczytuje pismo Wydziału wykonawczego Izb, które żąda, aby wszystkie Izby najpóźniej do dnia 20. października nadesłały wypowiedzenie umowy z Towarzystwami ubezpieczeń od wypadków, które to wypowiedzenia w jednym dniu doręczone zostaną przedstawicielowi skartelowanych Towarzystw, a mianowicie „oesterr. allgem. Unfallvesicherungs-Gesellschaft,

Dr. Zion i dr. Schellenberg, uważając w tej akcyi tylko korzyści dla ogółu kolegów, przychylają się do powzięcia powyższych kroków, a dr. Mikołajski jest zdania, ponieważ nie mamy żadnej pisemnej umowy, aby napisać do Wydziału wykonawczego Izb, że solidaryzujemy się z uchwałami Wiecu, żądamy tylko, aby dokładnie podano nam termin wręczenia wypowiedzenia, gdyż trzeba w czas kolegów poinformować o zapadłej uchwale.

Równocześnie w powyższem piśmie zapytuje się Wydział wykonawczy Izb, czy Izba nasza zgadza się co do umowy z Towarz. ubezpieczeń na życie na czas trwania tejże umowy na 5 czy 10 lat. — Wydział Izby uchwalił po przemowie dra Mikołajskiego zgodzić się na dłuższy termin t. j. 10 lat, aby nie przeciągać wogóle tej sprawy umowy, która dawno powinna być prawomocną.

2) Na wniosek kolegi dra Ziona, popierany przez dra Mikołajskiego, uchwalono wyrazić koledze dr. Papéemu podziękowanie za obszerne sprawozdanie o Wiecu.

3) Dr. Heyne, lekarz miejski ze Złoczowa, zapytuje w swojem piśmie, dołączając do tego obszerne sprawozdaeie dra Jaworskiego, lekarza szkolnego w Kołomyi, jak się ma zachować wobec żądań Magistratu, aby jako lekarz miejski pełnił również funkcye lekarza szkolnego.

Uchwalono zasięgnąć informacyi u kolegi Heynego, czy w jego instrukcyi służbowej jest w ogóle wzmianka o funkcyach lekarza szkolnego.

4) Magistrowie farmacyi:

a) Zygmunt Landes, b) Mojżesz Sobel, c) Maurycy Oberländer, d) Włodzimierz Sarkisiewicz, e) Bernard Münczeles, f) Ettinger, g) Jonatan Mindes, h) Abraham Koller, i) Bernard Münczeles, j) Maurycy Oberländer i k) Norbert Madejski — wnieśli do c. k Namiestnictwa podania o koncesye na apteki: a) b) c) d) e) f) we Lwowie, g) w Drohobyczu, h) w Budzanowie, i) w Sokalu, j) w Przemyślu, k) w Maryampolu. — Uchwalono zaopiniować ad a) b) c) d) e) g) i) odmownie, ad h) j) k) przychylnie.

5) Kol. dr. Papée stawia wniosek, aby Izba wsch. galic. czyniła starania, aby w składzie Najwyższej Rady zdrowia także ktoś z Wydziału Izby zasiadał. — Kol. dr. Mikołajski uważa wniosek ten za słuszny i na czasie, gdyż obecnie nastąpią nominacye nowych członków i jest zdania, aby wnioskodawca wypracował memoryał, który trzeba przedłożyć Kołu polskiemu, Ministerstwu dla Galicyi i Namiestnictwu.

Na tem posiedzenie zamknięto i protokół podpisano.

Dr. Zion, prowadzący pióro. *Dr. Festenburg,* prezydent.

Protokół z posiedzenia Wydziału Izby lekarskiej wschodnio-galicyjskiej z dnia 16. października 1912.

Obecni: Prezydent dr. Festenburg, dr. Kohlberger, dr. Papée, dr. Schellenberg i dr. Zion, — dr. Mikołajski nadesłał pisemne usprawiedliwienie.

Rada honorowa.

1) Dalszy ciąg sprawy konc. adwok. S. przeciw dr. M. z P. o odmówienie pomocy lekarskiej. — Po odczytaniu listu dra G. i po przeprowadzonej obszernej dyskusyi, w której brali udział wszyscy członkowie Izby, uchwaliła Rada honorowa odpowiedzieć, że na podstawie zasiągniętych informacyi nie ma powodu wystąpić przeciw dr. M., ale mimo tego uważa za stosowne zasadniczo zwrócić uwagę kol. drowi M., że powinien był udać się na wezwanie, do nagłego zachorowania.

2) Lekarz A. B. w K. żali się w swojem piśmie, że dr. L. F., będąc w tamtejszej aptece, wyrwał pewnej służącej receptę przez niego przepisaną i wyśmiewał w obecności manipulantki ordynacyę.

Dr. F., któremu przesłano odpis tego zażalenia, neguje wogóle całe zajście. — Na wniosek kol. P. uchwalono wobec sprzeczności zeznań zawezwać obu kolegów do rozprawy ustnej.

3) Pismo p. K. przeciw dr. . z B. o odmówienie pomocy lekarskiej. — Uchwalono odesłać drowi S. celem zbadania sprawy.

4) W sprawie krawca Gucwy przeciwko dr. R. z S. uchwalono sprawę ponaglić.

5) Dr. G. z P. zawiadamia, że dotychczas nie otrzymał od dra K. przepraszającego go oświadczenia. — Izba uchwaliła zawezwać ponownie dra K. do usprawiedliwienia się i równocześnie zagrozić mu wytoczeniem dochodzenia dyscyplinarnego, jeśli w oznaczonym terminie nie nadeszle odpowiedzi.

6) Dalszy ciąg sprawy Gremium aptekarzy przeciw dr. R. o posyłanie pacyentów z receptami do drogueryi.

Referent odczytuje dosłownie zacytowany w piśmie Gremium aptekarzy okólnik Ministerstwa i stawia wniosek, który Wydział Izby uchwalił, aby dr. R. przestrzedz, że nie godzi się z etyką lekarską posyłanie pacyentów z receptami do drogueryi i Izba wytyka formę zapisywania recept.

Po posiedzeniu Rady honorowej kol. dr. Papée odczytał memoryał w sprawie nominacyi członków do Najwyższej Rady zdrowia.

Uchwalono przesłać pismo to Namiestnikowi, Ministrowi dla Galicyi i Kołu polskiemu.

Na tem protokół zakończono i posiedzenie zamknięto.

Dr. Zion prowadzący pióro. *Dr. Festenburg* prezydent.

Izba lekarska wsch. galic. donosi, na skutek licznych zapytań Kolegów, że nowa umowa z Towarzystwami ubezpieczeń na życie dotychczas nie została jeszcze zawarta, gdyż takowa zawartą być może przez Wydział wykonawczy Izb lekarskich dopiero po otrzymaniu dotyczących uchwał wszystkich Izb lekarskich, których nadesłanie do Wydziału wykonawczego dotychczas jeszcze nie nastąpiło.

To samo i co do Towarzystw ubezpieczeń od wypadków dotychczasowe normy i nadal dla Kolegów są obowiązujące, gdyż zbiorowe wypowiedzenie dotychczasowych umów i zawarcie nowych może nastąpić przez Wydział wykonawczy imieniem wszystkich Izb również dopiero po nadejściu do Wydziału wykonawczego uprawnienia do wypowiedzenia przez wszystkie poszczególne Izby lekarskie.

Izba lekarska wschodnio-galic. uchwałę, dotyczącą umowy nowej z Towarzystwami ubezpieczeń na życie, wysłała do Wydziału wykonawczego zaraz po Wiecu Izb, który się odbył w Gracu, tak samo jak i oświadczenie solidarnego postępowania z innemi Izbami co do wypowiedzenia układu z Towarzystwami ubezpieczeń od wypadków.

Z Izby lekarskiej wschodnio-galicyjskiej
Dr. Festenburg
prezydent.

KRONIKA.

Czas odnowić przedpłatę na rok 1913.

Do dzisiejszego numeru dołączamy czek pocztowej Kasy oszczędności i prosimy uprzejmie Kolegów o nadesłanie przedpłaty na rok 1913 w ciągu grudnia.

Drobna kwota prenumeraty nikomu nie sprawi trudności, a wczesne otrzymanie należytości bardzo ułatwia administracyi pisma uregulowanie nakładu i ustalenie budżetu wydatków.

Redakcya.

Przygotowania sanitarne na wypadek wojny. Czytamy w N. Reformie:

W Tow. lekarskiem odbyło się poufne zebranie, zainicyowane w kołach lekarzy przy współudziale zaproszonych osób ze sfer obywatelskich naszego miasta, celem narady nad środkami sanitarnemi, jakie na wypadek wojny byłyby potrzebne dla niesienia pomocy rannym.

Dyskusya toczyła się koło istniejącej już w kraju oficyalnej organizacyi pod nazwą: „Stowarzyszenie Czerwonego Krzyża mężczyzn i dam w Galicyi", będącego oddziałem austryackiego Towarzystwa Czerwonego Krzyża.

Rezultatem narady był wybór komitetu, któremu powierzono zorganizowanie kursu samarytańskiego dla młodzieży, pragnącej brać udział w pomocy rannym na polu walki. Komitet ma dalej zastanowić się nad sprawą ulegalizowania osobnego towarzystwa, które gromadziłoby fundusze z datków i ofiar społeczeństwa na ten cel składanych.

W skład komitetu, weszli pp. drzy: prof. Bossowski, prof. Braun prof. Bujwid, prof. Chlumsky, Gawlik, Janiszewski, prof. Kader, dyr. Krzyszkowski, Klęsk, Kwaśnicki, prof. Pareński, Piotrowski, prof. Piltz, docent Radliński, prof. Rutkowski, Rzegociński i radca, dworu prof. Wicherkiewicz.

Syrup „Plantacol" Pomiędzy wieloma nowymi środkami leczniczymi jakimi w ostatnich czasach zasypały nas bądźto fabryki, bądźteż poszczególne apteki, bardzo sympatycznym środkiem jest syrup babkowy pod nazwą „Plantacol" wyrobu apteki E. Jezierskiego we Lwowie.

Babka, Plantago lanceolata, znaną i stosowaną była w lecznictwie już dawno, szczególnie u dzieci przy przeziębieniach kataralnych, a nawet kokluszu z bardzo dodatnim wynikiem, ale niestety z powodu wejścia w użycie przed dziesiątkami lat tylu nowych zachwalanych środków, jak kreozot, kreozotal, guajakol i wiele innych zarzucono zupełnie leczenie ziołami.

Plantakol, stosowany od roku przeszło w bardzo wielu wypadkach u dzieci, okazał się bardzo skutecznym, podobnie jak i Syrup babkowy z kodeiną „Plantacol codeinatus" dla osób starszych, przy zaziębieniach, kaszlach, katarach i przy lub po influenzy.

Polecamy przeto oba te syropy P. T. Panom lekarzom do dalszej próby i stosowania, gdzie tego zajdzie potrzeba.

Wydział powiatowy
L. 4418/12 Kałusz, dnia 14. listopada 1912.

Konkurs.

W myśl reskryptu Wydziału krajowego z dnia 22-go października 1912 L. W. 151121 rozpisuje się konkurs na posadę lekarza okręgowego dla okręgu Wojniłów, który obejmuje następujące miejscowości: 1. Babin, 2. Ćwitowa, 3. Dołżka, 4 Dołha wojniłowska, 5. Dołpotów, 6. Dubowica, 7. Dąbrowa, 8. Humenów, 9. Łuka, 10. Moszkowce, 11. Medynia, 12. Niegowce, 13. Przewoziec, 14. Perekosy, 15. Seredne, 16. Siwka wojniłowska, 17. Słobódka, 18. Siółko, 19. Studzianka, 20. Tomaszowce, 21. Wojniłów. Razem o ludności 25.172.

Siedzibą lekarza jest Wojniłów. Apteka, poczta, urząd telegraficzny w miejscu.

Warunki:
1) obywatelstwo austryackie,
2) dyplom doktora medycyny, uprawniający do wykonywania praktyki lekarskiej.
3) nieskazitelny charakter
4) znajomość języków krajowych
5) nieprzekroczony wiek lat 40,
6) praktyka najmniej 2 letnia w zawodzie lekarskim.

Między kandydatami pierwszeństwo będą mieli ci, którzy wykażą się 2 letnią służbą przy szpitalu powszechnym po uzyskaniu dyplomu doktora lub egzaminem fizykackim.

Do powyższej posady przywiązana jest:
a) płaca roczna 1000 K.
b) ryczałt na objazdy 700 K. rocznie.

Stabilizacya daje prawo do emerytury w myśl ustawy z 12 maja 1909 Dz. u. kr. Nr. 68.

Podania należycie udokumentowane wnosić należy do Wydziału powiat. w Kałuszu po dzień 30 grudnia 1912.

Prezes:

2—1

L. 2963.

Konkurs.

W myśl rozporządzenia Wydziału krajowego z dnia 22-go października 1912. L. 130790 rozpisuje się konkurs na posadę lekarza okręgowego w Uluczu.

Płaca roczna lekarza okręgowego w Uluczu wynosi 1400 K, a ryczałt na objazdy 800 k. rocznie.

Z posadą tą jest połączone prawo do emerytury w granicach postanowień ustawy z dnia 12. maja 1909 Dz. u. kr. Nr. 68.

Do okręgu Ulucza należą następujące gminy i obszary dworskie: Ulucz, Hroszówka, Jabłonica ruska, Wołodź z Wolą wołodzką, Poręby z Hutą i Jasionowem, Siedliska, Dąbrówka starzeńska, Dylągowa, Wara, Newistka, Obarzym, Krzemienna, Dydnia, Krzywe, Końskie, Witryłów i Temeszów.

Ubiegający się o powyższą posadę oprócz dowodu dostatecznej zdolności fizycznej i nieprzekraczalnych lat 40 wieku wykazać się mają że posiadają następujące warunki:
1) prawo obywatelstwa austryackiego,
2) dyplom doktora wszech nauk lekarskich uprawniający do wykonywania praktyki lekarskiej,
3) nieskazitelny charakter,
4) znajomość języków krajowych,
5) praktykę najmniej dwuletnią w zawodzie lekarskim.

Między kandydatami mają pierwszeństwo ci, którzy wykażą się dwuletnią służbą w szpitalu powszechnym po uzyskaniu dyplomu doktorskiego, lub egzaminem fizykackim.

Nadto lekarz okręgowy winien będzie utrzymywać aptekę domową względnie postarać się w drodze właściwej o odnośną koncesyę.

Posada powyższa nadaną zostanie prowizorycznie na rok jeden, po upływie tego czasu na pisemną prośbę może być nadana stale.

Podania wnosić należy na ręce Wydziału powiatowego w Brzozowie do dnia 15. stycznia 1913.

Wydział Rady powiatowej
w Brzozowie, dnia 9. listopada 1912.

Prezes:
3—1 *Urbański.*

Konkurs

W myśl reskryptu Wydziału krajowego z dnia 29-go października 1912 L. 125.030 rozpisuje się konkurs na posadę lekarza okręgowego dla okręgu Radgoszcz, który obejmuje gminy i obszary dworskie:

1) Gruszów wielki, 2) Lipiny, 3) Luszowice, 4) Małec, 5) Nieczajna, 6) Radgoszcz, 7) Sniegorzów, 8) Smyków mały, 9) Smyków wielki, 10) Szarwark, 11) Zdzary z Kaczówką.

Siedzibą lekarza okręgowego jest Radgoszcz.

Warunki:
1. Obywatelstwo austryackie.
2. Dyplom doktora medycyny uprawniający do wykonywania praktyki lekarskiej.
3. Nieskazitelny charakter.
4. Znajomość języków krajowych.
5. Praktyka najmniej dwuletnia w zawodzie lekarskim.
6. Nieprzekraczalny wiek lat 40-ci.

Między kandydatami mają pierwszeństwo ci, którzy wykażą się służbą dwuletnią w szpitalu powszechnym po uzyskaniu dyplomu doktorskiego albo egzaminem fizykackim.

Do posady powyższej przywiązana jest:
a) płaca roczna 1400 K
b) ryczałt na objazdy 700 K rocznie.

Stabilizacya po upływie roku daje prawo do emerytury w myśl ustawy z dnia 12/5 1909 dz. u. kr. Nr. 68.

Podania należycie udokumentowane należy wnieść do Wydziału powiatowego w Dąbrowie w terminie do 20 grudnia 1912 r.

Z Wydziału Rady powiatowej w Dąbrowie 2—1
dnia 15. listopada 1912 r.

Prezes. Sekretarz:
Sroczyński m. p. *Kretczewski* m. p.

Wydział Rady powiatowej.
L. 3938/12. **Buczacz,** dnia 1. listopada r. 1912.

Konkurs.

W myśl reskryptu Wydziału krajowego z dnia 8 10, 1912 LW. 132426, rozpisuje się konkurs na posadę lekarza okręgowego dla okręgu Uście zielone, który obejmuje następujące miejscowości: 1) Baranów, 2) Bobrownik, 3) Krasiejów, 4) Ladzkie, 5) Łazarówka, 6) Łuka, 7) Międzygórze, 8) Niskołyzy, 9) Trościaniec, 10) Uście zielone, 11) Zadarów. — Razem o ludności: 14.017

Siedzibą lekarza jest Uście zielone. — Apteka, poczta, urząd telegraficzny w miejscu. — Stacya kolei Korościatyn 15 klm. oddalona od Uścia zielonego.

Warunki:

1) obywatelstwo austryackie,
2) dyplom doktora medycyny, uprawniający do wykonywania praktyki lekarskiej,
3) nieskazitelny chatakter,
4) znajomość jękyków krajowych,
5) nieprzekroczony wiek lat 40,
6) praktyka najmniej 2 letnia w zawodzie lekarskim.

Między kandydatami pierwszeństwo będą mieli ci, którzy wykażą się 2 letnią służbą przy szpitalu powszechnym po uzyskaniu dyplomu doktora, lub egzaminem fizykackim.

Do powyższej posady przywiązana jest:
a) płaca roczna 1200 K.,
b) ryczałt na objazdy 600 K. rocznie.

Stabilizacya daje prawo do emerytury w myśl ust. z 12/5 1909 r. Dz. u. kr. Nr. 68.

Podania należycie udokumentowane, wnosić należy do Wydziału powiatowego w Buczaczu po dzień 30/12. br.

Prezes:
3—2 *Mar. Błażowski.*

SORISIN

Syr. Kal. Su'fo-Guajacol.

Zezwolony w myśl reskryptu c. k. ministerstwa z 25-go grudnia 1904 r. Prawnie zastrzeżony.

Wskazania:

Na podstawie licznych doświadczeń profesorów, lekarzy praktyków, klinik szpitali wskazany przy **nieżytach narządu oddechowego,** jako to **ostrym i przewlocznym nieżycie oskrzeli, tchawicy, gardła, kokluszu, nieżycie szczytów płuc, zołzach,** jakoteż w okresie **zdrowienia po influency** i innych ostrych **chorobach zakaźnych.**

Sorisin wzmaga apetyt, podnosi **wagę ciała,** usuwa **kaszel** i **wydzielinę,** jak również i **poty nocne.**

Dawka: 3—4 łyżek dziecięcych dziennie dla dorosłych, dla dzieci połowę. Przetwór ten wydaje się tylko na przepis lekarski.

Cena flaszki 2 kor.

Próbki na życzenie bezpłatnie.

Wyrób i główny skład:

HERBABNY-SCHOLZ, Apotheker, Wien, I., Graben 2900.

Sorisin można otrzymać we wszystkich aptekach.

Od 22 lat istniejące

złotym medalem Wystawy przyrodniczo-lekarskiej i hygienicznej X. Zjazdu lekarzy i przyrodników polskich we Lwowie w roku 1907 odznaczone.

Pierwsze w Galicyi, przez Wysokie c. k. Ministerstwo spraw wewnętrznych w myśl §. 31. ustawy o „artykułach żywności" z dnia 16. stycznia 1896, Dz. pp. Nr. 89 ex. 1897

urzędownie upoważnione

CHEMICZNO - MIKROSKOPOWO - ANALITYCZNE - LABORATORYUM

do badania pokarmów, artykułów spożywczych, leczniczych, handlowych, technicznych, gospodarczych, hygienicznych, analiz sądowych, moczu, plwocin i t. p.

Radcy Cesarskiego

WALEREGO WŁODZIMIRSKIEGO

ZAPRZYSIĘŻONEGO CHEMIKA C. K. SĄDU KRAJ. KARNEGO,

zaprzysiężonego rzeczoznawcy i oceniciela c. k. Sądu krajowego cywilnego, egzaminowanego na wszechnicy we Wiedniu znawcy artykułów spożywczych, członka stałej Komisyi zdrowotnej miasta Lwowa, członka i referenta Komisyi Jurorów Wystawy krajowej w r. 1894 we Lwowie i Wystawy przyrodniczo-lekarskiej w roku 1907 we Lwowie, (byłego właściciela apteki)

we Lwowie, przy ul. Jagiellońskiej l. 18.

SPERMINUM-POEHL

Essentia Spermini Poehl

30 kropli 3 razy na dzień na ½ godz. przed jedzeniem w wodzie alkalicznej albo w mleku.

Sperminum-Poehl pro injectione.
Sperminum-Poehl sicc. pro clysm.

przeciw **neurastenii, marasmus sen, histeryi, chorobom serca, miażdżycy tętnic, przymiotowi, gruźlicy, durowi, cierpieniom rdzenia pacierzowego, niedołęstwu neurast., porażeniom, chron. reumatyzmowi, krzywicy, podagrze, blednicy** itd. itd., przy znużeniach pracą i u uzdrowieńców.

CEREBRIN-POEHL (Synergo Cerebrin) przeciw epilepsyi, alkoholizmowi, chorobom nerwów.

MAMMIN-POEHL (Synergo-Mammin) przeciw włókniakom macicy, krwotokom miesięcznym i krwotokom macicy, zapaleniu błony śluzowej macicy, zapaleniu jajników itd.

BIOVAR-POEHL (Synergo-Biovar) przy objawach braku funkcyi z powodu klimakterium, po wycięciu jajników, przy histeryi, błednicy.

RENIIN-POEHL (Synergo-Reniin) przeciw miąższowemu zapaleniu nerek, niedomodze nerek, mocznicy.

THYREOIDIN-POEHL (Synergo-Thyreoidin) przeciw otyłości, myxoedema, chorobom nerwów, chorobom skórnym itd.

ADRENAL-POEHL działający składnik nadnercza, ściągający naczynia, przeciw **zapaleniom błon śluzowych, krwotokom** itd. Rurki à 0,002. 10,0 i 30,0 rozczynu 1 : 1000.

1. Tabletki do wewnętrznego użycia.
2. Ampułki do injekcyi.

Na ewentualne żądanie wysyłamy gratis nasze **ORGANOTERAPEUTYCZNE KOMPENDIUM,** w którem podano literaturę, wskazania, sposób użycia i cenę wszystkich preparatów.

Do nabycia we wszystkich większych aptekach.

Literatury gratis i franco dostarcza:

ORGANOTERAPEUTYCZNY INSTYTUT

PROF. DR. v. POEHL i SYNOWIE

ST. PETERSBURG, ROSYA

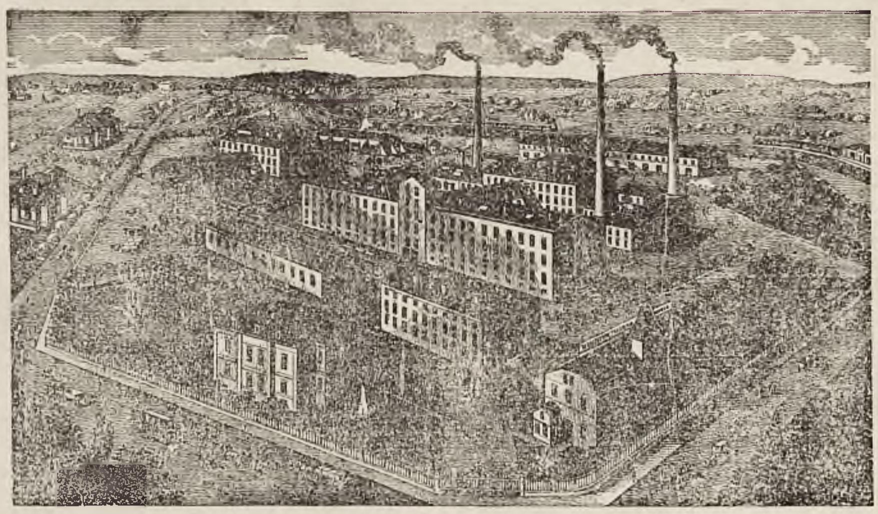
Generalni zastępcy dla AUSTRO-WĘGIER

G. i R. FRITZ — PEZOLDT i SÜSS WIEDEŃ I.

Ostrzega się usilnie przed naśladownictwem i zafałszowaniem.

Specyalność krajowego przemysłu!

Specyalność krajowego przemysłu!

Fabryka w Skawinie założona w 1910 roku.

Reskrypt c. k. Namiestnictwa z daty Lwów, 14-go marca 1912. L. XVa 234/2.

„ENRILO"

pod gwarancyą

wolny od kofeiny napój kawowy!

Począwszy od tegorocznego przeciwalkohol. kongresu i połączonej z nim wystawy we Lwowie, obudziło się w kołach fachowych wielkie zainteresowanie dla preparatu zastępującego kawę ziarnistą, zwanego „Enrilo", ponieważ preparat ten **nadzwyczajnie gasi pragnienie.** Preparat ten wyrabia firma:

HENRYKA FRANCKA SYNOWIE w SKAWINIE koło KRAKOWA.

Chodzi tu o rzeczywiście polecenia godny przeciwalkoholowy środek, który sporządzony podobnie jak kawa ziarnista

1) w ciepłych porach roku zimny (do czego wystarczającą jest temperatura piwnicy lub wody źródlanej) lub
2) w zimie ciepły, w obu wypadkach z mlekiem lub bez, chętnie bywa spożywany, gdyż jest nadspodziewanie aromatyczny i smaczny.

Cena za gotowy już napój wynosi: 1 litr „Enrila" bez mleka, jednakże z cukrem 6 halerzy; za 1 „ „ z mlekiem i „ „ 10 „

Zwracamy na „ENRILO" uwagę wszystkich kół fachowych!

Powyżej podajemy rycinę wybudowanej w roku 1910 fabryki firmy **Henryka Francka Synowie** w **Skawinie** koło **Krakowa,** w której to fabryce wyrabia się **„ENRILO". — Surowca** do wyrobu **„ENRILA" dostarczają** fabryce Francka **rolnicy z okolicy Krakowa.**

Na żądanie i z powołaniem się na to pismo otrzymają interesenci od wspomnianej firmy **próbkę „Enrila" zadarmo,** która wystarczy do sporządzenia przeszło 5 litrów czarnej kawy **„Enrilo"** względnie 7 do 8 litrów kawy **„Enrilo"** z mlekiem.

Enrf.han 26, 8: 12 I

Wydawca i odpowiedzialny redaktor: Dr. Szczepan Mikołajski. Czcionkami „Drukarni Polskiej“, Lwów, ul. Chorążczyzny 31